

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Ndc/4/2026
Identifikačné číslo spisu: 3125212158
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Marián Sluk
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:3125212158.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti o maloletého O. narodeného Q. bývajúceho u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, Považská Bystrica, Centrum 13/17, dieťa rodičov: matky L., narodená Q. a otca S., narodený Q., v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloletého, vedenom na Okresnom súde Trenčín, pracovisko Považská Bystrica pod sp. zn. 86P/148/2025, o návrhu otca na príkazanie veci z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu otca na príkazanie veci vedenej na Okresnom súde Trenčín, pracovisko Považská Bystrica pod sp. zn. 86P/148/2025 Okresnému súdu Banská Bystrica n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín, pracovisko Považská Bystrica predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o návrhu otca na príkazanie veci (č. 1. 13 spisu) Okresnému súdu Banská Bystrica z dôvodu vhodnosti (podľa § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „CSP“). V návrhu otec žiadal o príkazanie veci z dôvodu jeho zdravotného stavu a obmedzenej mobility s odkazom na invalidný vozík (ako dôsledku, že 15. augusta 2025 mal ťažkú embóliu pľúc so zástavou srdca). Uviedol, že nie je schopný cestovať do iného mesta mimo miesta jeho trvalého pobytu v Banskej Bystrici, kde by ho mohla sprevádzať jeho manželka. Otec zaslal súdu na vedomie, že od 1. apríla 2026 do 28. apríla 2026 nastupuje na kúpeľnú liečbu v G..

2. V zmysle § 4 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) platí, ak bol podaný návrh na príkazanie veci z dôvodu vhodnosti, majú právo vyjadriť sa k návrhu tí účastníci, ktorých účasť v konaní vyšla najavo v čase podania návrhu. Matka a kolízny opatrovník maloletého nevyjadrili svoj súhlas s návrhom otca na príkazanie veci z dôvodu vhodnosti.

3. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Podľa § 39 ods. 2 CSP možno na návrh ktorejkoľvek zo strán sporu prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti.

5. Podľa § 39 ods. 3 CSP o prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor (vec) prikázať.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky príslušný na rozhodnutie o prikázaní sporu inému súdu podľa § 39 ods. 3 CSP, vec prejednal a dospel k záveru, že návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti nemožno vyhovieť.

7. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového konania (účastníka civilného mimosporového konania) na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania (civilného mimosporového konania) alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä v závislosti od predmetu sporu, postavenia sporových strán, ale aj podmienok pre rýchlejšie dosiahnutie výsledku v spore. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

8. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania/účastníkov konania.

9. Dôvody uvádzané otcom (zdravotný stav a s tým spojená obmedzená mobilita), v danom prípade nezodpovedajú kritériám, ktoré by bolo možné relevantne zohľadniť pri prelomení práva účastníkov na zákonného sudcu v uvažovaní o prikázaní sporu (veci) inému súdu. Uvedený dôvod nevykazuje charakter takej výnimčnosti, aby bolo možné jeho návrhu vyhovieť. Zdravotné problémy, či problémy súvisiace s mobilitou za využitia invalidného vozíka síce predstavujú určité problémy s prekonávaním vzdialeností, či vynaložením zvýšeného úsilia (napr. pri prípadnom zabezpečení sprievodcu) za účelom dostavenia sa na vecne a miestne príslušný súd, sú ale riešiteľné cestou využitia procesných inštitútov (napr. zastúpenie, dožiadanie), a preto samy osebe neodôvodňujú prikázanie sporu (veci) inému súdu. Strana (účastník) má totiž právo zvoliť si v konaní zástupcu, ktorý je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana (účastník) (§ 89 ods. 1 v spojení s § 92 ods. 1 a 2 CSP). Najvyšší súd taktiež poukazuje na § 104 ods. 1 CSP, podľa ktorého procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami, alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd. Súd zároveň môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti strane uložiť, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne, ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný (§ 195 ods. 3 CSP). Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci predloženej mu na rozhodnutie nezistil také okolnosti, ktoré by odôvodňovali premisu o hospodárnejšom alebo efektívnejšom prerokovaní veci Okresným súdom v Banskej Bystrici. Najvyšší súd bol povinný zohľadniť, že kolízny opatrovník, sledujúci ochranu najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa, ani matka nevyjadrili súhlas s návrhom otca na prikázanie veci inému súdu. Z vyjadrenia otca vyplýva, že jeho mobilita mu nebráni podrobiť sa kúpeľnej liečbe.

10. Vzhľadom na to, že najvyšší súd v danom prípade splnenie podmienok pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP nezistil, návrhu otca preto nemohol vyhovieť.

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.